

- b) att, om bristen ej kan dermed betäckas, tullen å artikeln tobak förhöjes med lämpligt belopp;
- c) att derefter, om så erfordras, tillverkningsskatten å bränvin och tullen å spritvaror höjas med det belopp, som kan anses behöfligt för bristens fyllande; och
- d) att Riksdagen icke beviljar någon förhöjning i tullen å kaffe eller socker.

Stockholm i Januari 1879.

*Gustaf Hæggström.*

*N:o 71.*

*Af Herr A. W. Westerdal: Angående underdånig skrifvelse med anhållan om förnyad författning i fråga om brandförsäkring af karaktershushus å till statsverket indragna militieboställen.*

Sedan staten numera öfvertagit förvaltningen af de till indelningsverket förut anslagna boställen, betingar detta förhållande, att de i och för värden af samma boställen utkomna författningar lämpas efter den skedda förändringen. Bland dessa författningar synes mig Kongl. kungörelsen den 7 Februari 1856, angående ändring i militieboställsordningen af den 23 Januari 1836, behöfva omredigeras, hufvudsakligen med afseende på föreskrifterna i 9:de, 10:de och 11:te momenten.

I 9:de momentet säges, att "karaktershushus med tillhörande källare, hvilka å militieboställen finnas uppförda och af militieboställskassan i hufvudsakliga delar delar underhålles, försäkras icke mot eldfara på samma kassas bekostnad; hvar emot den, som fått huset sig till begagnande upplåtet, eger, om han så för godt finner, att om sådan försäkring sjelf föranstalta". — Då arrendator af dylikt boställe är, enligt 1 § i ofvannämnda Kongl. kungörelse förpligtad, att till fulla värdet låta brandförsäkra de så kallade *laga husen*, kan jag icke inse, hvarför

arrendator numera icke äfven hör åläggas samma förpligtelse med afseende på befintligt *karactershus*, isynnerhet om han af detsamma vill sig begagna.

I 10:de och 11:te momenten förekomma bestämmelser, huru förfaras skall, när *karactershus*, som arrendatorn brandförsäkrat, afbrinner eller af eld skadas. Endast i det fall, att brandförsäkringssumman fullt förslår till det afbrända husets återuppförande, har arrendatorn förhoppning om att få se detsamma snart nog å nyo uppbyggt; hvaremot, om brandstodsmedlen icke dertill skulle förslå eller militieboställskassan icke vara i tillfälle att det bristande tillskjuta, skola medlen utlånas mot ränta och göras fruktbara, intill dess kapitalet, med tillägg af räntan, uppgått till sådant belopp, att nybyggnad dermed kan utföras. Huru länge en arrendator härpå kan få vänta, är ovisst; men nog lärer han få vänta länge. Förut egde åtminstone indelningshafvare att påräkna inqvarteringspenningar.

Att bibehålla statens ifrågavarande egendomar i bästa skick, hvartill ej minst hörer att de äro väl och *så* bebyggda, att folk af flera samhällsklasser kunna finna sin fördel vid att spekulera på arrende af dylika egendomar, skulle otvifvelaktigt och i följd af en större konkurrens betydligt bidraga att tillförsäkra staten största möjliga afkomst, hvarför ändring af nämnda moment i angifvet syfte synes mig vara af nöden.

Hvad som numera egentligen förstås med eller motsvarar den så kallade militieboställskassan, eller om densamma fortfarande finnes till, vill jag lemna derhån; men i allt fall kan den icke likställas med statskassan, hvars tillgångar väl icke få tänkas i lika mån begränsade. I följd häraf torde 11:te momentet hafva förlorat sin hufvudsakliga betydelse, sedan staten tagit hand om ifrågavarande boställen.

Ehuru jag tror mig veta, att staten icke brandförsäkrat de byggnader, som för dess egna omedelbara ändamål begagnas, synes mig dock ett annat förhållande inträda, när sådana byggnader upplåtas till begagnande af enskilda personer, om hvilkas förmåga att lemna skadestånd, i händelse af eldsolycka, man ej alltid kan vara förvissad.

På grund af nu angifna och flera lätt tänkbara skäl, tillåter jag mig alltså vördsamligen föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Han täcktes, med afseende å brandförsäkring af *karactershus* på de till statsverket indragna militieboställen, låta utfärda förnyad författning.

Stockholm den 28 Januari 1879.

A. W. Westerdal.